

# Motion till riksdagen

1987/88:L206

av Oskar Lindkvist m. fl. (s)

om ekonomisk förenings rätt att utnyttja  
uppskrivning av anläggningstillgångar

---

Enligt bokföringslagen (BFL) får en anläggningstillgång normalt tas upp till högst anskaffningsvärdet. Högre värde än värdet i närmast föregående fastställda balansräkning godtas i princip inte. Motivet för dessa regler är att ett företag inte skall kunna skapa utdelningsbar vinst genom att skriva upp värdet på anläggningstillgångar. Om en anläggningstillgång kan anses ha ett bestående väsentligt övervärde, får emellertid uppskrivning av tillgången ske under förutsättning att uppskrivningsbeloppet används till erforderlig nedskrivning av värdet på andra anläggningstillgångar och särskilda skäl föreligger för sådan utjämning. Fast egendom, som åsätts taxeringsvärde, får dock inte skrivas upp över taxeringsvärdet (15 § BFL).

I såväl aktiebolagslagen som lagen om ekonomiska föreningar finns särskilda regler som tar över regleringen i BFL. Utan hinder av BFL:s bestämmelser får uppskrivningsbeloppet användas bl. a. för avsättning till uppskrivningsfond. Medel som avsätts till en uppskrivningsfond får senare tas i anspråk till erforderlig nedskrivning av värdet på andra anläggningstillgångar om det finns särskilda skäl för en sådan utjämning. Ett aktiebolag kan vidare använda uppskrivningsbeloppet eller det belopp som avsatts till uppskrivningsfond för att öka aktiekapitalet genom nyemission eller fondemission, något som inte är aktuellt för den ekonomiska föreningen.

Genom lagstiftning år 1987 har för aktiebolagens del tillkommit ytterligare en möjlighet att använda en uppskrivning av anläggningstillgångar. Det kan ske för att täcka en förlust om den inte kan täckas av fritt eget kapital. Inom tre år från sådan förlusttäckning får vinstutdelning beslutas endast om rätten ger tillstånd till det eller om aktiekapitalet har ökats med minst ett belopp som motsvarar förlusttäckningen.

I förarbetena till lagstiftningen har diskuterats att göra detta tillägg även i lagen om ekonomiska föreningar. Detta har emellertid inte befunnits möjligt med följande motivering (Ds Fi 1986:19, s. 132).

"En ekonomisk förening kan alltså inte utnyttja ett uppskrivningsbelopp till fondemission av medlemsinsatser. Denna skillnad i förhållande till aktiebolagsrätten beror på att medlemsinsatskapitalet i en ekonomisk förening inte är bundet på samma sätt som aktiekapitalet i ett aktiebolag. Insatskapitalet är i viss mån rörligt. Vidare kan överskottet av verksamheten komma medlemmarna till godo även i annan form än traditionell vinstutdelning och ett eventuellt utdelningsförbud blir därför i praktiken svårt att

upprätthålla. Den nya uppskrivningsmöjligheten hör mot denna bakgrund begränsas till att gälla enbart aktiebolag.”

Det motiv som anförts för att en ekonomisk förening inte skulle kunna använda en uppskrivning för förlusttäckning är inte längre giltigt. I den lag om ekonomiska föreningar, som antagits av vårriksdagen 1987 och som gäller fr. o. m. den 1 januari 1988, har intagits en spärregel mot avgående medlems rätt att få ut sina medlemsinsatser, varvid hänsyn även tagits till uppskrivningsfond.

Mot. 1987/88  
L206

## Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att bestämmelserna om att uppskrivning av anläggningstillgångar får användas för förlusttäckning också bör gälla ekonomisk förening.

Stockholm den 19 januari 1988

*Oskar Lindkvist (s)*

*Roland Sundgren (s)*

*Lennart Pettersson (s)*

*Lars Svensson (s)*

*Reynoldh Furustrand (s)*



